

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

19. Cacozelus, doctus Antiquarius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

excessa, grandia, sesquipedia. Quid tum? ut istis nebulonibus placeam, more Alexandrinarum deliciarum, concidam voculas, & discam, quod ait cognatus meus Perseus, auctor valde bonus, pappare minutum, & dicam: Ego omni officio, vel potius pietate erga te cateris satisfacio omnibus, mihi ipse nunquam satisfacio quancquam & istud, ut iam nimis rude reprehendant, tam teretes habet, & religiosas aurium fistulas isti, qui se Atticos dicunt, ut nisi buriro semper affricueris, dicant se sentis, spinis cōseribillari. Nusquam legerunt apud suam Arpinatem Mineruam: Notuabundus, assa apodyterij, masturcatus, & anxiferos dolorum vortices, Hæc si dixisset Apuleius, quærendus esset Erigena, qui tanquam fulguritū expiaret, si exierit ex Apuleij ore verbum optimum, quale Mercurius loqueretur, lapis erit istis pusionibus, aut lignum, aut simus, aut aliquid, quod nolo dicere: sic ex ista delicatula Ciceronis bucca, mox erit rosa, fiet mef Atticū, Deorum nectar, & cerebellū Iouis. O steriles veri, & inuisores animos, quid præterea peccauit Apuleius? nimis metaphoricus est, hoc est dicere, nimis facundus est, nimis ingeniosus. Non te pudet, purpurata simia, crimini dare, quod tu in Oratore alijs summæ laudi tribuis. Verba tua ipsissima, etū puto os meum ijs inquinarijs tamen dicam, ut te mendacij nobilissimi conuincam. Ex omni genere frequentissima translationes erunt, quod ea propter similitudinem transferunt animos, & mouent huc illuc, quis motus cogitationis celeriter agitaturs, per se ipse delectat. Teneris, homo nauissime, teneris tenebrio, stigmatia, trifurcifer, & hodie nõ euades, quin hæc, aut de tuis libris deleueris, aut me eloquentissimum hominem confessus fueris. Verum fas me durum, asperum, incultum, morosum, ideone ab hoc graui auditorio silere iubebor: Ego cum asinus essem, etiam à barbaris latronibus captus, benè, clarè hinnebam, ita hinnebam, ac putes improprie dictum, nunquam enim fui degener asinus, & tui similis, nunc me rudere prohibebis? Quare? quia adolescentū studia corrumpo, scilicet: Vtrum magis corrūpit, an Patacio, qui molles tibias inflat? an Misenus, qui tuba canit? Tu famigerabilis tua lasciua paterni sanguinis venas omnes obturasti: ego lacertiosum classicum, quasi Triton aliquis Ionachi cōcha, maribus animis in tono, nec euro, an benè dicētis flectatur collus, an artificiosè discapedinentur digiti: hoc vocas, corrumpere. Date illi, iudices, date illi

amphoridas, ego quomodo Latialiter appellentur nescio, cum asinus essem, nunquā tuli, idè tam longè aures meæ excreuerunt: Date igitur illi amphoridas, ut suas auriculas inuoluat, ne aut gelui, aut verbis Apulianis pateant, vtrumque enim reformidat. Stultus ego sum, qui plura cum isto Cicerulo disputo, videtis causæ meæ æquitatem, & simplicitatem innocentie: Date mihi, iudices, quod habeo, ut homo mei arbitrij semper, aut loquar, aut rudam, aut hinnebam, ut volterro, & hunc virulentissimum accusatorem meum grandi infortunio macetate: sin autem me danaueritis, hodie ad vltima mearum miseriarum detruax, inter asinos amantissimos quōdam fratres meos, ærumnositarum mearum cruciabilitates, ciuilibili voce in æternum, infelicitatus lamentabor.

DIXI.

CACOEZELVS.
DOCTVS ANTIQVARIVS.

Oratio III.

CAPVT XIX.

Εὐκὸς ἐκὰς ἔστι ἀλλοτρίε. Procul, o procul este profani. At illi opici nebulones, si quid febriculosa periodi conferruminarint, continuo se Hypobolymæos autumant Satrapas, aut quoddam bos est in quadra argentea ἀμύρσοι γὰρ, ut ait Sappho, τὸ βόλωμελικῶν, vel ut noster Pindarus, κόρακες ἴως γαίοντον Διὸς πρὸς ὄρνιθα θέων παρὸν Μίδεσ ταυῖ ἐσι χειρὶ σάμύλατα. Itaque mihi non suadam, sed hirundinem, non Sirenas, sed boues in ore habere videntur, dā instar densæ grandinis, ut Ausonij verbis vtar, torrente lingua perstrepete se putant. Odi Ioues Corinthios, intelligit me, qui Iulium Pollicem legit. Non possum ferre Archita crepitaculum, Arabos tibicines, Daulias cornices ἀδουράτῃους, Telenicias Ethones, χερσὶ χειροποιήταις. Doctus sum, & apud doctos quoer, ex Zenodoro, Diogeniano, Agathis, Corippo, Protagoride, Pachimerio, si quis nunc ἀγνώμων ἴσῃ, quod ait Plato, εἰπέτω, afferat suum Calepinum, alioqui ad meas hallucinabitur orationes, ut harpasta ad colores. Sic est, sic est eruditè dicendum, non more Bucconum istorum, qui vix à Grammatica apolactizati, in periodulis sine vlla verborum confectione

M

allu-

alludiat, & toti sunt in derunicinanda oratione, hoc unum curantes, vt dispalescat. Ad Cutilidionios campos istas phaleras: aut doctū esse oportet, aut fatuum, nihil medium. Hamaxari me maclim ruri incurui ceruicium pecus, omni chalcō expeculiatum, quam esse de eorū comedesticorum numero, quibus nisi Ciceroniana verba in ventrem deciderint, hi ieiunāt, sicut dum caletur cochleā. Stylus meus est, vt Philostratus ait de Sophocle, *ὡς ἄνθρωπον*, Batti filium, Telephi ocytiparium, Phœbi cortina hic docti homines habēt quod exdufuent, & comedant non in Ciceronis orationibus, quas si exollares omnes, noa medullitæ eruditionis guttulam inuenires.

Auent, auent ædaloglosi audire recondita, non mutuata de triujs vocabula.

Quare ab istis profanis, & reconditoris doctrix *ἄνοια*, quomodo istam blandam capitis luxuriam appelles, quā *πλόξμων* Apollonius *Βόσπορος* Coluthus. *Ἀνθε Κόσμος*

Nonnus iubam Seneca nominat: illi tibi continud capillos, aut si quid velint insanire, concinnos, ad summum cōinarum sinubrias appellabunt. Hæc norunt omnes ante alpha, & beta puella. Ego mallones, mallones nuncupo. Deinde illi me aspiciunt, & quærunt, quid verbi sit? Bardi, Barones, Saturniæ Latina, *ἄπ οὐδὲν* oportebat vos legisse Anastasium Bibliothecarium, qui sic scribit *Βenedictus* *ὡνὰ εὐ*

clero & *exorcistu*, suscepit mallones capillorum *Domitorum Iustiniari*, & *Heraclii filiorum clemensini Principis*, simul *εὐ* eius iustionem, per quam significabat eosdem capillos direxisse. Ex quo penitissimam antiquitatem eruo, exhibitionem mallonum fuisse mancipationis symbolum, & confirmo ex Paulo Diacono: *Circa hac tempore*, dicit *εὐ* inquit, *Carolus Princeps Francorum Pipinum filium suum ad Lutiprandum direxit, vt eius iuxta morem capillum susciperet, qui eius cesariem incidens, ei pater effusus est, multis quo eum ditatum regis muneribus, genitori remisit.*

Hæc recondita, pergo ad reconditiora. Nocti Ciceroniani templum, templum, aut fanū appellant, ego draconium in digito: cur autem ex penetratibus sanctissimæ philologiæ explicoi? Video apud doctissimos homines diuidias esse de Idolorum prima superstitione, Cyril. l. 1. *conr. tul*. Didym. lib. *exeges*. Hier. *prom. ep. ad Titum*. Hierony. proemio in epist. ad Titum Creten-

sium Regem Melisicam inducunt; à quo superstitionis semina pullularunt. Diodorus & Eusebius Phrygibus ascribunt. Atlantides Africae populi, primum apud se regnasse. Deum Vranon gloriantur Sanchuniaton Berythius apud Porphyrum, atque Eusebium Phœnicibus initium Theologiæ, & religionis arrogat: Lactantius Chanaanais. Ammonius in antiquitatibus tradit Belum, statuam primum Nembroto parenti, inter Diuos, vt putabat, relato erexisse, de quo copiosè tractat Theophilus l. 3. ad Antiochum. Placides Fulgentius, & Diophantes Lacedæmoniorum auctor narrat, Sionophanem Ægyptium, primum simulachrum *εὐδούμης* in solamen rapti filij erexisse. Rabbi Salomon antiquitatis nomine commendat Thamus Idolum Adonidis concauum, cuius oculos plumbo implebant sacrifici; & accenso intus igne plumbum liquefiebat, ex quo simulachrum flere videbatur.

Ego vos draconem, cuius etiam mentio est apud Danielem, primum templo, & statua, à Babylonis cultum fuisse. ex quo templa dicta Draconia inueni, inueni apud Strabonē Geographum, non quod pueri in faba.

Iam verò roga istos Perio do technitas, quomodo cultum Deorum vocent adorationem, credo, aut simile quidpiam garrient, ad Pannucas Baucides ista vocabula: Nos Antiquarij vertiginem appellamus. Cur itazsi qui hic adestis penitioribus literis aondum initiati, faceffite *τελετὰς ἀνοργιάσε*, sum reuelaturus.

Democritus Deū nominat, *ὡδὲν ἐν πορὶ σφαιροῦ*, mentem in igne circulari. Hermes ille ter maximus, circulum, cuius centrum vbi que est, circumferentia nullibi. Pythagoras *θεοσκιμῶν* ἐν *ἐν περὶ σφαιροῦ* censet, & per actō sacrificio galli circulum ex hostiarū sanguine, in ara illinunt, dicunturque id temporis *τελετὰς* *δο*, ided vertiginem, cultum diuinū insigni vobulo dici oportet. In eodem genere est, quod effabor, deprecationes malorū, quas illi appellant. Nos docti de meliore vena formari, diamileotes dicimus.

Pandte nunc Heliconæ Deæ, dum istud Ægyptij, sit quando depreceaturū sunt, ignem, aut clades, & ruinas, memores (credo) illius dici, quo à cæde Angeli liberati sunt Israelitæ, qui agni sanguine postes domorū delinierunt, solent intrante Æquinoctio verno, accipere rubricā, (quā miltū Græci appellant) hac reges vngunt, plantas, & omnia, à quibus

Mallones dicuntur capilli. Exhibitio ea illorum symbolum mancipationis.

Paul. Diacon. l. 6. c. 15. *εὐ* inquit, *Carolus Princeps Francorum Pipinum filium suum ad Lutiprandum direxit, vt eius iuxta morem capillum susciperet, qui eius cesariem incidens, ei pater effusus est, multis quo eum ditatum regis muneribus, genitori remisit.*

Idolorū prima superstitio. Cyril. l. 1. *conr. tul*. Didym. lib. *exeges*. Hier. *prom. ep. ad Titum*.

Sanchuniathon. Berythius. Porph. l. 4. *contra Chrift.* Euseb. lib. 1. *prapa. Euangel.* Theoph. l. 3. *ad Antioch.*

Thamus Adonis.

Draco: Babylon. inter superstitionis initia. Strabol. l. 14. 439.

Vertigo, & circulus in sacris.

Deus circulus ex Trismegisto & aliis.

Quid diamileotes. Ægyptiorum.

mos in manorum deprecatione. Rubrica Purpuræ.

hucma

luem cupiunt auerruncare: *χρῖσι μὲν τὰ πρόβατα χρῖσι τὰ δένδρα, τὰς σικκὰς, καὶ τὰ ἄλλα, φημιζοντες, καὶ λέγοντες, ἐὰν τὸ πῶρ ὦν ταύτη τῇ ἡμέρᾳ χατέρλεξέ ποτε τὴν οἰκὴ μὲναι, τὸ δὲ σχῆμα ἔσθιαται τὸ πυρεθὸν ἀλεξήτριον ἐστὶ τσαύτης, καὶ τριαύτης πληγῆς.*
 Ex hoc diamiltosin, siue rubricifinum malorum per amuleta, auerruncationem, tanquam ex tripode pronuncio. Itc nunc. ite Ciceroniani Pflaphonornithes, cum vestra Tullia. Si nondum penitissimam eruditionem meam agnosceitis, exponam vobis quot canes habuerit Polyphemus Cyclops, quæ fuerunt singulorum nomina, quot dentes Hecubæ, quot gradus in Capitolio, quot Romæ aranæ, tempore Heliogabali, quæ mures in Ægypto, sub Sethone, qui primi tulerint Sarabara, vos facias femorales, aut cruales dicitis, Symmachus, Braccas, Aquila, Anaxyridas; Theodorio melius, Sarabella. Sed opinor, leonem ex vngue, doctum virum, etiam tum in rutis cernitis, ad Adonia, & Polyphili hortos venire nihil necesse est. Quin istum igitur nugigerulum genij, & ingenij expertem, Morboniam abire tubemus, vt cochleas suas illic pueris diuendat, & in Doctorum cœtu, quasi Seriphia rana perpetuo obmutelcat: sic cenfeo, Apuleio vostro in omnibus *ὁμοῖοι*.

Quid Sarabara.

Castius Ciceroni confor vapulas.

Acriter inuoluitur in stylum Ciceronis.

BYTEONIS PRO SICCIIS,

Oratio IK.

CAPVT XX.

PATRES Conscripti, quousque hunc Regem feremus? an etiam cupit in stylo, vt in vestro olim imperio dictatorem agere, omnia ad libidinem dicere, & si verbum reprehenderimus, continuò Vatinij erimus, aut Clodij, aut Catilinæ. Quis hæc ferat in libertate natus? Audite rem indignam ab isto, vel per istum, quid ad me attinet? patratam, cuius etiam testis est ille, qui in vestro consilio sedet Seneca, vir cum honore nominandus.

Seneca in conuou. Ciceronis filium Castium castigat.

Cicero iunior, huius Marci Tullij filius, Asiam prouinciam obtinebat (clitella erat boni impositæ, vt dixit illius pater, planè non erat eius onus) quanquam habuit ex paterno ingenio singularem impudentiam. Inuitat, vt hæc, ad cognam, Castium Senatorium, virum gra-

uem, (vt scitis) & syncerum, adeoque eruditum, vt eius orationes Ciceronianis anteferrant scholastici. Interim dum bibit, in conuiuio memoriam, quam natura iam demperat, ebrietas subducit.

Interrogat, quis ille vocaretur, qui in imo recumbebat? Erat autem Castius, quem ipse inuitat, & cum sæpè subiectum a Nomenclatore nomē Castij excidisset, nouissimè feruus, vt aliqua nota memoriæ eius faceret certiore, interroganti Domino, quis ille esset, qui in imo recumberet? ait, hic est Cestius, qui patrem tuum negabat literas scisse: dicebat enim vir bonus, quod erat magna libertate; Ciceronem seire tantum garrere. Hic Ciceronis filius afferri protinus flagra iubet, & de Castij corio in mensa hospitali satisfacit patri. Rogo vos, quid hoc est, nisi tyrannis est? Senatorem virum flagris cædi ad mensam hospitis, quod ea, quæ de Ciceronis orationibus censeret, ingenuè dixisset. Equis P. C. tam puer inter nos, cui istæ orationes placere possunt, anfractus peridori, verba, & nugæ, arenæ sine calce. loquacitas tam sterilis ingenij, quam plena redūdantis luxuriæ, omnia dixerò, si vnum dixerò. Nihil est M. Tullius præter vocem, cui tamen ita studuit, vt maluerit semper totum mundum turbari, quam vnam ex suis peridodis. Hic vos appello, *Fides & Veritas*, quo pristina sæcula? non ita maiores nostri, non ita loquebantur, non hac verbositate terrarum orbem subegerunt: sat agebant benè agere, loqui sobriè, & concisè.

Postquam ista Asiatica loquacitas in urbem inuecta est, cœpimus esse ludi magistri, qui prius eramus Imperatores. Cœpimus seruire, quibus prius dominabamur. Non satis est nos perijisse, nisi & posteritatis oculis imponamus, & in dedecus Romani nominis istas euulgemus ineptias; verum, quid dico, parum est, etiam apud inferos, Ciceronianè loqui cogimur. Cenfeo P. C. cenfeo, vt nullus iam senator fiat, qui Apparatum non habeat, & si verbum minimè Ciceronianum dixerit, vapulet sexcētis plagis. Ita mirè benè res vestræ se habebunt. O nos stупeos homines, qui hæc patimur! O fordida pectora! O turpes auriculas! heu quandiu pueri erimus? Nam si sensum vllum haberemus, non dicam Senatoris, iam enim perdidimus, sed hominis, postremum nobis iste conuiciator insultaret.

